

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ พระไตรปิฎก

๑. การใช้อักษรย่อภาษาไทย

อักษรย่อชื่อคัมภีร์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎก ๔ ชุด คือ
 (๑) พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มหาจุฬาเทปิฎก ๒๕๐๐)
 (๒) พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙ (๓) อรรถกถาภาษาบาลี
 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (๔) อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระวินัยปิฎก

วิ.มหา.	(ไทย)	วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ม.	(ไทย)	วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.สี.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม.อุ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปริปณณาสก	(ภาษาไทย)
ส.ส.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
ส.นิ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
ส.ข.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	ขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ส.สพ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สพยตนนวรรค	(ภาษาไทย)
ส.ม.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
อง.เอกก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทุก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ฉก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ฉกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.สตุกก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	สตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฏฐก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.นวก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	นวกนิบาต	(ภาษาไทย)

อญ.ทสก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
อญ.เอกาทสก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกาทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ข.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อุ.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อุทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)
ขุ.สุ.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สูตรนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.วิ.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	วิมานวัตถุ	(ภาษาไทย)
ขุ.เถรี.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรีคาถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทกก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ทกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ติก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ติกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.จตุกก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จตุกกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ปญจก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปญจกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ฉก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ฉกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.สตุกก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สตุกกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.อฏฐก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อฏฐกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.นวก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	นวกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทสก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ทสกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เอกาทสก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกาทสกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ปกิณณก.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปกิณณกนิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ม.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิบาต ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ม.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิเทศ	(ภาษาไทย)
ขุ.ป.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฐีสัมภิตามรรค	(ภาษาไทย)
ขุ.อป.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อปทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.พุทธ.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	พุทธวงศ์	(ภาษาไทย)
ขุ.จริยา.	(ไทย)	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จริยาปิฎก	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.สง.	(ไทย)	อภิธรรมปิฎก	ธรรมสังคณี	(ภาษาไทย)
อภิ.วิ.	(ไทย)	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)
อภิ.ปุ.	(ไทย)	อภิธรรมปิฎก	ปุคคลบัญญัติ	(ภาษาไทย)

อภิ.ก.	(ไทย) อภิธรรมปิฎก	กถาวัตถุ	(ภาษาไทย)
อภิ.ป.	(ไทย) อภิธรรมปิฎก	ปฏิจจาน	(ภาษาไทย)

ปกรณ์วิเสส

เนตฺติ.	(ไทย) เนตติปกรณ์		(ภาษาไทย)
มิลินท.	(ไทย) มิลินทปัญหปกรณ์		(ภาษาไทย)
วิสุทฺธิ.	(ไทย) วิสุทฺธิมรรคปกรณ์		(ภาษาไทย)
มงฺคล	(ไทย) มังคลัตถทีปนี		(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระวินัยปิฎก

วิ.มหา.อ.	(ไทย) วินัยปิฎก	สมันตปาสาทิกา	มหาวิภังค์อรรถกถา	(ภาษาไทย)
-----------	-----------------	---------------	-------------------	-----------

อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

ที.สี.อ.	(ไทย) ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	สีลขันธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที.ม.อ.	(ไทย) ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที.ปา.อ.	(ไทย) ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	ปาฏิกวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.มฺว.อ.	(ไทย) มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	มูลปัณณาสก์อรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.ม.อ.	(ไทย) มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	มัชฌิมปัณณาสก์อรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.อุ.อ.	(ไทย) มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	อุปรปัณณาสก์อรรถกถา	(ภาษาไทย)
สํ.ส.อ.	(ไทย) สังยุตตนิกาย	สารัตถตปกาสิณี	สคาถวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
สํ.นิ.อ.	(ไทย) สังยุตตนิกาย	สารัตถตปกาสิณี	นิทานวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
สํ.ข.อ.	(ไทย) สังยุตตนิกาย	สารัตถตปกาสิณี	ขันธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
สํ.สพ.อ.	(ไทย) สังยุตตนิกาย	สารัตถตปกาสิณี	สพายนวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
สํ.ม.อ.	(ไทย) สังยุตตนิกาย	สารัตถตปกาสิณี	มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ข.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ปรมัตถโคติกา	ขุททกปาฐอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ธรรมบทอรรถกถา		(ภาษาไทย)
ขุ.อุ.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี	อุทานอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี	อิติวุตตกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.สุ.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี	สุตตนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.เถรี.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี	เถรีคาถาอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เอกก.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	เอกกนิบาตชาดกอรรถกถา		(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทุก.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ทุกนิบาตชาดกอรรถกถา		(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ติก.อ.	(ไทย) ขุททกนิกาย	ติกนิบาตชาดกอรรถกถา		(ภาษาไทย)

ขุ.ชา.เจตูกก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	ตูกกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ปญจก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	ปัญจกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ฉก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	ฉกกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.สตตก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	สตตกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.อฏฺฐก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	อฏฺฐกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.นวก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	นวกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทสก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	ทสกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เอกาสก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	เอกาทสกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทวาทสก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	ทวาทสกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เตรสก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	เตรสกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ปกิณณก.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	ปกิณณกเอกกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ม.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	มหานิเทศอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ม.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	สัทธัมมปัชโชติกามหานิเทศอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.จู.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	สัทธัมมปัชโชติกา จูพนินิเทศอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ป.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	สัทธัมมปกาลินี ปฏิสัมภิตามรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.อป.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	วิสุทธรชนวิลาสินี อปทานอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.พุทฺธ.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	มรุตตถวิลาสินี พุทฺธวังสอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.จริยา.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี จริยาปฏิภาณอรรถกถา	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก

อภิ.สง.อ. (ไทย)	อภิธรรมปิฎก	ธัมมสังคณี	อัฐุสาลินีอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อภิ.วิ.อ. (ไทย)	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	สัมโมหวิโนทนีอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อภิ.ปญจ.อ. (ไทย)	อภิธรรมปิฎก	ปัญจปรกณอรรถกถา		(ภาษาไทย)

อรรถกถาปกรณ์วิเสส

เนตฺติ.อ. (ไทย)	ขุททกนิกาย	เนตติอรรถกถา	(ภาษาไทย)
-----------------	------------	--------------	-----------

๒. การระบุหมายเลขย่อภาษาไทย

๒.๑ การอ้างอิงพระไตรปิฎกภาษาบาลี ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม / ข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น อง. นวก. (บาลี) ๒๓/๒๓/๓๒๘ หมายถึง คัมภีร์พระสุตตันตปิฎก องคุดตฺรนิคาย นวกนิปาตปาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐) เล่มที่ ๒๓ ข้อที่ ๒๓ หน้า ๓๒๘

๒.๒ การอ้างอิงพระไตรปิฎกภาษาไทย ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม / ข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น ที่.ม. (ไทย) ๑๐/๔๐๒/๓๓๕-๓๓๗ หมายถึง คัมภีร์พระสุตตันตปิฎก ที่ขนิกาย มหาวรรค ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙ เล่มที่ ๑๐ ข้อที่ ๔๐๒ หน้า ๓๓๕-๓๓๗

๒.๓ การอ้างอิงพระไตรปิฎกอรรถกถาภาษาบาลี ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม / ข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น ที่.ม.อ. (บาลี) ๑๖๔/๑๔๙ หมายถึง คัมภีร์สุมังคลวิลาสินี ที่ขนิกาย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ข้อที่ ๑๖๔ หน้า ๑๔๙

๒.๔ การอ้างอิงพระไตรปิฎกอรรถกถาภาษาไทย ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม / ข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น ที่.ม.อ. (ไทย) ๑๖๔/๑๔๙ หมายถึง คัมภีร์สุมังคลวิลาสินี ที่ขนิกาย มหาวรรค อรรถกถา ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ข้อที่ ๑๖๔ หน้า ๑๔๙

๒.๕ การอ้างอิงคัมภีร์อื่นๆ เช่น คัมภีร์วิสุทธิมรรคฉบับภาษาไทย ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น วิสุทธิ (ไทย) ๔๗/๑๘๒-๑๘๕ หมายถึง คัมภีร์วิสุทธิมรรค ฉบับภาษาไทย แปลและเรียบเรียงโดยสมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) (ฉบับเล่มเดียวจบ) ข้อที่ ๔๗ ตั้งแต่หน้า ๑๘๒-๑๘๕.